

BOSHLANG'ICH TA'LIMDA RAQAMLASHTIRISHDA O'QITISHNING SIFATINI OSHIRISH OMILI

Farxodova Dilnoza Qudrat qizi, Buxoro davlat universitetining
"Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (boshlang'ich
ta'lim)" kafedrası tayanch doktaranti

ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ПРЕПОДАВАНИЯ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ НАЧАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Фарходова Дильноза Қудрат кызы, докторант кафедры
теории и методики образования и обучения (начальное
образование) Бухарского государственного университета

A FACTOR FOR IMPROVING THE QUALITY OF TEACHING IN DIGITIZATION IN PRIMARY EDUCATION

Farkhodova Dilnoza Qudrat qizi, Doctoral candidate of Theory
and Methodology of Education and Training (primary
education) of Bukhara State University

<https://orcid.org/0009-0008-5824-7811>

e-mail:

d.g.farxodova@buxdu.uz

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang'ich ta'limda raqamlashtirish o'qitish sifatini oshirishda muhim rol o'ynashi, shuningdek raqamli texnologiyalar yordamida ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilish mumkinligi haqida gapiriladi. Raqamlashtirishning asosiy afzalliklari va boshlang'ich ta'limda raqamlashtirish orqali ta'lim sifatini oshirishi, shuningdek, kelajak avlodni zamonaviy talablar darajasida tayyorlashga xizmat qiladi. Shu bilan birga, ushbu jarayonda muammolar ham yuzaga kelishi mumkin, masalan, texnologiya bilan bog'liq muammolar yoki barcha o'quvchilarning bir xil imkoniyatlarga ega emasligi kabi masalalarni hal etishga ehtiyoj bor.

Kalit so'zlar: raqamli resurslar, interaktiv ta'lim, o'qituvchi malakasi, texnologik infratuzilma, o'qitish metodlari, differensiyalashgan yondashuv, kooperativ ta'lim, raqamli kompetensiyalar.

Abstract: In this article, digitization in primary education can play an important role in improving the quality of teaching, and the educational process can be made more effective and interesting with the help of digital technologies. The main advantages of digitization and the improvement of the quality of education through digitization in primary education also serve to prepare the next generation at the level of modern requirements. However, challenges may arise in this process, such as technology issues or the need to address issues such as the fact that not all students have the same opportunities.

Key words: digital resources, interactive education, teacher qualification, technological infrastructure, teaching methods, differentiated approach, cooperative education, digital competencies.

Аннотация: Цифровизация в начальном образовании может сыграть важную роль в повышении качества преподавания, а образовательный процесс можно сделать более эффективным и интересным с помощью цифровых технологий. Основные преимущества цифровизации и повышение качества образования за счет цифровизации начального образования также служат подготовке следующего поколения на уровне современных требований. Однако в этом процессе могут возникнуть

проблемы, такие как технологические проблемы или необходимость решения таких проблем, как тот факт, что не все учащиеся имеют одинаковые возможности.

Ключевые слова: цифровые ресурсы, интерактивное образование, квалификация учителя, технологическая инфраструктура, методы обучения, дифференцированный подход, кооперативное обучение, цифровые компетенции.

KIRISH. Boshlang'ich ta'limda raqamlashtirish, o'qitish jarayonini yanada samarali va sifatli qilishda muhim rol o'ynaydi. Raqamli texnologiyalarni ta'limga joriy etish, o'quvchilarning bilim olish jarayonini yanada qiziqarli va interaktiv qiladi. Bu esa o'qituvchilar uchun ham yangi imkoniyatlar yaratadi.

Kirish sifatida, raqamlashtirishning bir qator asosiy afzalliklarini ko'rib chiqish mumkin:

1. **Interaktivlik:** Raqamli vositalar yordamida ta'lim jarayoni interaktiv bo'ladi. O'quvchilar dars davomida turli xil multimedia materiallar, onlayn testlar va simulyatsiyalar orqali faol ishtirok etishlari mumkin.

2. **Shaxsiylashtirish:** Raqamli texnologiyalar yordamida har bir o'quvchining individual ehtiyojlari va qobiliyatlariga mos keladigan o'qitish usullarini tanlash imkoniyati paydo bo'ladi.

3. **Resurslarga kirish:** Internet orqali keng ko'lamdagi ma'lumot va ta'lim resurslariga kirish imkoniyati mavjud bo'ladi, bu esa o'quvchilarning bilim doirasini kengaytiradi.

4. **O'qituvchilarning professional rivojlanishi:** Raqamli texnologiyalar o'qituvchilar uchun yangi pedagogik yondashuvlarni sinab ko'rish va malakalarni oshirish imkonini beradi.

5. **Monitoring va baholash:** Raqamlashtirilgan tizimlar yordamida o'quvchilarning rivojlanishini kuzatish va baholash jarayonlari yanada samarali amalga oshirilishi mumkin.

Shu tariqa, boshlang'ich ta'limda raqamlashtirish nafaqat o'qitish sifatini oshiradi, balki yosh avlodning zamonaviy talablarga javob beruvchi bilimlarni egallashiga ham xizmat qiladi. Bunda muhim vazifa – raqamli texnologiyalarni to'g'ri va maqsadga muvofiq qo'llashdir.

ASOSIY QISM. Boshlang'ich ta'limda raqamlashtirish – bu zamonaviy ta'lim tizimining ajralmas qismi bo'lib, u o'qitish sifatini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Raqamli texnologiyalarni qo'llash o'quvchilarning bilim olish jarayonini yanada samarali va qiziqarli qiladi. Ushbu

mavzuning dolzarbligi bir necha omillar bilan belgilanadi:

1. O'qitish jarayonini diversifikatsiya qilish: raqamli vositalar yordamida o'qituvchilar darslarni turli formatlarda (video, interaktiv mashqlar, gamifikatsiya) taqdim etishi mumkin. Bu esa, o'quvchilarning diqqatini jalb qiladi va ularning mustaqil fikrlash qobiliyatlarini rivojlantiradi.

2. Shaxsiylashtirilgan o'qitish: raqamli platformalar yordamida har bir o'quvchining ehtiyojlariga mos keladigan individual o'quv rejalarini ishlab chiqish mumkin. Bu, o'z navbatida, har bir bolaga uning shaxsiy imkoniyatlari va tezligiga qarab ta'lim olish imkoniyatini beradi.

3. Resurslarga kirishni oshirish: raqamlashtirish orqali o'qituvchilar va o'quvchilar uchun keng ko'lamdagi taqdimot materiallari, darsliklar va qo'shimcha resurslarga kirish imkoniyati yaratiladi. Bu esa ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi.

4. Hamkorlik va muloqotni rivojlantirish: raqamli texnologiyalar yordamida masofaviy hamkorlikni amalga oshirish mumkin. O'quvchilar bir-birlari bilan muloqot qilib, jamoaviy ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradilar.

5. Tahlil va monitoring: raqamli vositalar orqali o'quvchilarning muvaffaqiyatlarini real vaqt rejimida kuzatish imkoniyati mavjud bo'ladi. Bu esa muammolarni tezda aniqlash va ularga samarali yechimlar topishga yordam beradi.

6. Kelajak uchun tayyorgarlik: zamonaviy dunyo raqamlashtirilgan bo'lib, bolalarni kelajakdagi mehnat bozoriga tayyorlash zarurati bor. Ularni raqamli ko'nikmalarga ega bo'lishga yo'naltirish muhimdir.

Umuman olganda, boshlang'ich ta'limda raqamlashtirish nafaqat pedagogik jarayonlarni yangilaydi, balki bolaning umumiy rivojlanishi uchun ham katta ahamiyat kasb etadi. Shu boisdan, ushbu mavzu dolzarb hisoblanadi va uni tadqiq qilish amaliyotga kirita olish potentsiali yuqori ekanligini ko'rsatadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR. Boshlang'ich ta'limda raqamlashtirish o'qitish sifatini oshirishda

muhim omil hisoblanadi. Raqamli texnologiyalar o'quv jarayonini yanada samarali va interaktiv qilish imkonini beradi. Ushbu jarayonni tahlil qilib, quyidagi xulosalar va takliflarni keltirib o'tish mumkin:

Xulosalar:

1. Interaktivlik: raqamli vositalar yordamida darslar yanada interaktiv bo'ladi, bu esa o'quvchilarning diqqatini jalb qiladi va bilimni yaxshiroq egallashlariga yordam beradi.

2. Individualizatsiya: raqamli platformalar orqali har bir o'quvchining ehtiyojlariga mos ravishda ta'lim berish imkoniyatlari paydo bo'ladi. O'quvchilar o'z sur'atida rivojlanishi mumkin.

3. Resurslar mavjudligi: Internet va raqamli kutubxonalar orqali keng ko'lamdagi ta'lim resurslariga kirish mumkin, bu esa darslarni boyitishga xizmat qiladi.

4. O'zaro hamkorlik: raqamli vositalar yordamida o'quvchilar orasida hamkorlikni rag'batlantirish mumkin, bu esa jamoa ishini rivojlantiradi.

5. Muhokama va fikr almashish: Onlayn platformalarda muhokama qilish imkoniyati mavjud bo'lib, bu o'quvchilarning fikrlarini erkin ifoda etishga yordam beradi.

Takliflar:

1. O'qituvchilarni tayyorlash: o'qituvchilarni raqamli texnologiyalar bilan ishlashga tayyorlash uchun muntazam treninglar o'tkazilishi kerak.

2. Texnologik infratuzilmani yaxshilash: maktablarni zamonaviy texnologiyalar (kompyuterlar, proyektorlar, internet) bilan ta'minlash lozim.

3. Dars dasturlarini yangilash: Ta'lim dasturlariga raqamli ta'lim elementlarini qo'shish zarur, shu jumladan multimedia materiallaridan foydalanish.

4. Ota-onalar bilan hamkorlik: Ota-onalarga raqamli ta'limning foydalari haqida ma'lumot berib, ularni jarayonga jalb qilish kerak.

5. Innovatsion yondashuvlar: ta'lim jarayonida innovatsion metodlarni sinab ko'rish va ularni amalga oshirish muhimdir.

Raqamlashtirish orqali boshlang'ich ta'limda sifatni oshirishga erishish uchun yuqoridagi takliflarning amalga oshirilishi alohida ahamiyatga ega bo'ladi. Bu jarayon nafaqat o'quvchilarning bilim darajasini oshiradi, balki ularning qiziqishini yanada kuchaytiradi va kelajakda muvaffaqiyatli shaxslar bo'lishlariga yo'l ochadi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Kozlov, A.P., & Ivanov, S.V. (2020). Raqamli ta'lim: nazariya va amaliyot. - 2. Gulomova, M., & Turayev, A. (2021). Boshlang'ich ta'limda raqamlashtirish jarayonlari. Ta'lim tizimidagi innovatsiyalar jurnali.

3. Mamatova, D., & Rahimov, E. (2019). O'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar. Ta'lim va tarbiya masalalari jurnali.

4. Shodmonov, S., & Qodirova, Z. (2022). Raqamli texnologiyalarni qo'llash orqali boshlang'ich ta'lim sifatini oshirish. Pedagogika yutuqlari jurnali.

5. Mishra, P., & Koehler, M. J. (2006). Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for Teacher Knowledge.

6. Ertmer, P. A., & Ottenbreit-Leftwich, A. T. (2010). Teacher Technology Change: How Knowledge, Confidence, Beliefs, and Culture Intersect.

7. Buckingham, D., & Willett, R. (2006). Digital Generations: Children, Young People and New Media.

8. Livingstone, S., & Haddon, L. (2009). Kids Online: Opportunities and Risks for Children.

